

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษา ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก
ทัศนคติต่อการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก และพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจาก
การใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออกของทีมสุขภาพ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บ
ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 257 คน ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงกันยายน พ.ศ. 2553
โดยผลการศึกษาแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ภาวะสุขภาพและการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

2. ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

2.2 ความรู้เกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรค

ไข่เลือดออก

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุม โรคไข่เลือดออก

3. ทัศนคติต่อการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

3.1 ทัศนคติต่อการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

3.2 ทัศนคติต่ออันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

3.3 ทัศนคติต่อการป้องกันอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรค ไข่เลือดออก

4. พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

4.1 พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

4.2 พฤติกรรมขณะใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

4.3 พฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข่เลือดออก

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 71.6) มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 37.4) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 41 - 50 ปี (ร้อยละ 33.9) มีอายุเฉลี่ย 46.1 ปี โดยมีอายุน้อยที่สุด 20 ปี และอายุมากที่สุด 64 ปี กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกันมากที่สุด (ร้อยละ 84.8) รองลงมาคือ สถานภาพโสด (ร้อยละ 8.9)

กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 38.9) รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 22.5) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (ร้อยละ 19.1) ส่วนระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.8

รายได้ของครอบครัวพบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท มากที่สุด (ร้อยละ 37.8) รองลงมาคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 34.2)

ลักษณะงานในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคไข้เลือดออกในพื้นที่พบว่าเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สอ.บต./สท.) มากที่สุด (ร้อยละ 42.4) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ร้อยละ 15.2) โดยมีระยะเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคไข้เลือดออกน้อยกว่า 5 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 58.0) รองลงมาคือ ระหว่าง 6 - 10 ปี (ร้อยละ 23.0) ส่วนระยะเวลาการปฏิบัติงานที่พบน้อยที่สุดได้แก่ 25 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 1.2 (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) (n = 257)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	184	71.6
หญิง	73	28.4
กลุ่มอายุ		
อายุตั้งแต่ 20 ปีลงมา	1	0.4
21 - 30 ปี	18	7.0
31 - 40 ปี	49	19.0
41 - 50 ปี	87	33.9
51 - 60 ปี	96	37.4
60 ปีขึ้นไป	6	2.3
(Mean = 46.1 S.D.= 8.8 Max. = 64 Min. = 20)		
สถานภาพสมรส		
สมรส / อยู่ด้วยกัน	218	84.8
โสด	23	8.9
หม้าย	3	1.2
แยกกันอยู่ / หย่าร้าง	13	5.1
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	100	38.9
มัธยมต้น	58	22.5
มัธยมปลาย / ปวช.	49	19.1
อนุปริญญา / ปวท. / ปวส.	11	4.3
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	37	14.4
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.8

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) (n = 257)	ร้อยละ
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	88	34.2
5,001 – 10,000 บาท	97	37.8
10,001 – 15,000 บาท	25	9.7
15,001 – 20,000 บาท	9	3.5
20,001 – 25,000 บาท	9	3.5
รายได้มากกว่า 25,000 ขึ้นไป	29	11.3
ลักษณะงานปัจจุบัน		
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	109	42.4
สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สอ.บค./สท.)	109	42.4
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	39	15.2
ระยะเวลาในการทำงานปัจจุบัน		
ระหว่างเริ่มทำงาน - 5 ปี	149	58.0
อายุงาน 6 - 10 ปี	59	23.0
อายุงาน 11 - 15 ปี	25	9.7
อายุงาน 16 - 20 ปี	13	5.0
อายุงาน 21 - 25 ปี	8	3.1
อายุงานมากกว่า 25 ปีขึ้นไป	3	1.2

2. ภาวะสุขภาพและการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้มีการตรวจหาระดับสารเคมีตกค้างในกระแสเลือดในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา ซึ่งผลการตรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีผลการตรวจอยู่ในระดับปกติมากที่สุด (ร้อยละ 45.1) รองลงมา มีผลการตรวจอยู่ในระดับเสี่ยง (ร้อยละ 34.3) ส่วนผลการตรวจที่อยู่ในระดับอันตรายไม่พบ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในการใช้สารเคมีควบคุมโรคไข้เลือดออกด้วยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 183 คน คิดเป็นร้อยละ 71.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยในจำนวนนี้เป็นผู้

ที่เคยมีอาการแพ้สารเคมี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 ซึ่งอาการที่แพ้สารเคมีที่พบมากที่สุดคือ อาการคลื่นไส้ อาเจียน ร้อยละ 67.3 อาการผื่นคันตามผิวหนัง ร้อยละ 36.5 และอาการเวียนศีรษะ ร้อยละ 34.6 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เมื่อเกิดการเจ็บป่วยจากการแพ้สารเคมีจะไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษา คิดเป็นร้อยละ 84.6 (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ภาวะสุขภาพและการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

การใช้สารเคมีของทีมีสุขภาพ	จำนวน (คน) (n = 257)	ร้อยละ
ผลการตรวจสอบสารเคมีในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา		
ผลการตรวจ ระดับปกติ	116	45.1
ผลการตรวจ ระดับปลอดภัย	36	14.0
ผลการตรวจ ระดับเสี่ยง	88	34.3
ผลการตรวจ ระดับไม่ปลอดภัย	16	6.2
ผลการตรวจ ระดับอันตราย	0	0.0
ไม่ทราบผลตรวจ / จำไม่ได้	1	0.4
การใช้สารเคมีควบคุมโรคด้วยตนเอง		
เคย	183	71.2
ไม่เคย	74	28.8
การมีอาการแพ้สารเคมี (n=183)		
ไม่มีอาการแพ้สารเคมี	131	71.6
มีอาการแพ้สารเคมี	52	28.4
มีอาการแพ้สารเคมี (n=52)		
- ผื่นคันตามผิวหนัง	19	36.5
- เวียนศีรษะ	18	34.6
- คลื่นไส้ อาเจียน	35	67.3
- หายใจขัด	17	32.7
- แน่นหน้าอก	4	7.67
- อื่น ๆ (กล้ามเนื้อเกร็ง, แสบตา)	7	13.4

ตารางที่ 2 ภาวะสุขภาพและการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก (ต่อ)

การใช้สารเคมีของทีมสุขภาพ	จำนวน (คน) (n = 257)	ร้อยละ
การรักษาเมื่อมีอาการเจ็บป่วยจากการใช้สารเคมี (n=52)		
- ไปพบแพทย์	44	84.6
- ซึ้อยา / รักษาเอง	6	11.5
- ปล่อยให้หายเอง	2	3.9

3. ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกเท่ากับ 11.9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน เมื่อจำแนกกลุ่มพบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความรู้สูงสุดคือ 13.7 คะแนน รองลงไปที่กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 12.0 คะแนน และกลุ่มสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สอ.บต./สท.) 11.1 คะแนน เมื่อจำแนกด้านของความรู้พบว่าด้านการใช้สารเคมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 คะแนน จากคะแนนเต็ม 9 คะแนน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้สูงสุดคือ 6.0 คะแนน รองลงไปที่กลุ่ม อสม. 4.7 คะแนน และกลุ่ม สอ.บต. /สท. 4.5 คะแนน ด้านอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้สูงสุดคือ 3.9 คะแนน รองลงไปที่กลุ่ม อสม. 3.5 คะแนน และกลุ่ม สอ.บต./สท. 3.3 คะแนน ด้านป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และกลุ่ม อสม. มีความรู้สูงสุดคือ 3.8 คะแนน รองลงไปที่กลุ่ม สอ.บต. /สท. 3.3 คะแนน (ดังแสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรค
ไข้อี้ออก

ความรู้	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน			รวม
	อสม.	สอ.บต./สท.	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	
1. ด้านการใช้สารเคมีฯ (คะแนนเต็ม 9 คะแนน)	X = 4.7 SD. = 1.9	X = 4.5 SD. = 1.7	X = 6.0 SD. = 2.0	X = 4.8 SD. = 1.9
2. ด้านอันตรายและผลกระทบ จากการใช้สารเคมีฯ (คะแนนเต็ม 6 คะแนน)	X = 3.5 SD. = 1.2	X = 3.3 SD. = 1.3	X = 3.9 SD. = 1.2	X = 3.5 SD. = 1.3
3. ด้านป้องกันอันตรายจาก การใช้สารเคมี (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)	X = 3.8 SD. = 1.7	X = 3.3 SD. = 1.6	X = 3.8 SD. = 1.3	X = 3.6 SD. = 1.4
4. ภาพรวม (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	X = 12.0 SD. = 3.2	X = 11.1 SD. = 3.9	X = 13.7 SD. = 3.5	X = 11.9 SD. = 3.6

เมื่อจำแนกตามระดับของความรู้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้อี้ออก อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 63.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 21.8 และระดับสูงร้อยละ 14.8 เมื่อจำแนกตามลักษณะงานพบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้ที่ถูกต้องมากกว่ากลุ่ม อสม.และ สอ.บต./สท. โดยได้คะแนนในระดับสูงร้อยละ 35.9 11.0 และ 11.0 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ระดับคะแนนของความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

ระดับความรู้	ลักษณะงาน			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	อสม. จำนวน (ร้อยละ)	สอ.บต./สท. จำนวน (ร้อยละ)	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข จำนวน (ร้อยละ)	
ระดับต่ำ (0 -13 คะแนน)	71(65.1)	76(69.7)	16(41.0)	163(63.4)
ระดับปานกลาง (14 -16 คะแนน)	26(23.9)	21(19.3)	9(23.1)	56(21.8)
ระดับสูง (17 -20 คะแนน)	12(11.0)	12(11.0)	14(35.9)	38(14.8)

เมื่อจำแนกรายด้านของความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิธีการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ความรู้เกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก และความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก สรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

3.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

เมื่อจำแนกรายข้อคำถามพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ในภาพรวมมีความรู้ในเรื่องของชนิดสารเคมีที่ประกาศเลิกใช้ในการควบคุมโรคไข้เลือดออกในปัจจุบัน (ดี.ดี.ที.) มากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 77.7 ส่วนข้อคำถามที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุดคือ วิธีการพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด (การพ่นแบบฝอยละออง หรือ ยู แอล วี) ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียง ร้อยละ 30.0 เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานที่ปฏิบัติพบว่า

กลุ่ม อสม. มีความรู้ในเรื่องของชนิดสารเคมีที่ประกาศเลิกใช้ในการควบคุมโรคไข้เลือดออกในปัจจุบัน (ดี.ดี.ที.) มากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 82.6 ส่วนข้อคำถามที่กลุ่ม อสม. ตอบถูกน้อยที่สุดคือ วิธีการพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด (การพ่นแบบฝอยละออง หรือ ยู แอล วี) ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียง ร้อยละ 26.6

กลุ่ม สอ.บต./สท. มีความรู้ในเรื่องของชนิดสารเคมีที่ประกาศเลิกใช้ในการควบคุมโรคไข้เลือดออกในปัจจุบัน (ดี.ดี.ที.) มากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 72.5 ส่วนข้อคำถามที่กลุ่ม สอ.บต./สท. ตอบถูกน้อยที่สุดคือ วิธีการพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด (การพ่นแบบฝอยละออง หรือ ยู แอล วี) ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียง ร้อยละ 22.9

กลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้ในเรื่องของชนิดสารเคมีที่ประกาศเลิกใช้ในการควบคุม ไข่เลือดออกในปัจจุบัน (ดี.ดี.ที.) มากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูกร้อยละ 79.5 ส่วนข้อคำถามที่กลุ่ม เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตอบถูกน้อยที่สุดคือ ฤทธิ์ของสารทรายเทมิฟอส (ทรายอะเบท) ที่มีต่อลูกน้ำ ยุงลาย (ฆ่าลูกน้ำยุงลาย) ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 38.5 (ดังแสดงในตารางที่ 5)

3.2 ความรู้เกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรค ไข่เลือดออก

ความรู้เกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรค ไข่เลือดออก ในภาพรวมมีความรู้ในเรื่องของช่องทางการเข้าสู่ร่างกายของสารเคมีที่ใช้ในการกำจัดยุงลายหรือ ควบคุมยุงลาย (ทางปาก จมูก และผิวหนัง) มากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 79.0 ส่วนข้อคำถามที่มี ผู้ตอบถูกน้อยที่สุดคือ ฤทธิ์ของสารเทมิฟอส (ทรายอะเบท) ที่ผสมอยู่ในน้ำในปริมาณตามที่ฉลาก กำหนด (ดื่มได้ปลอดภัยต่อคนและสัตว์) โดยมีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 14.4 เมื่อศึกษาแยกในแต่ละ กลุ่มพบว่าทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่ม อสม. กลุ่ม สอ.บต/สท.และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมี ความรู้ไปในทางเดียวกันคือ มีความรู้ในเรื่องของช่องทางการเข้าสู่ร่างกายของสารเคมีที่ใช้ในการ กำจัดยุงลายหรือควบคุมยุงลาย (ทางปาก จมูก และผิวหนัง) มากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 81.7 70.7 และ 94.8 ตามลำดับ ส่วนข้อคำถามที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุดคือ ฤทธิ์ของสารเทมิฟอส (ทรายอะเบท) ที่ผสมอยู่ในน้ำในปริมาณตามที่ฉลากกำหนด (ดื่มได้ปลอดภัยต่อคนและสัตว์) ซึ่งมี ผู้ตอบถูกเพียง ร้อยละ 13.8 15.6 และ 12.8 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 5)

3.3 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรค ไข่เลือดออก

ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรค ไข่เลือดออก ในภาพรวมมีความรู้ในเรื่องของอันตรายของการสูบบุหรี่ขณะฉีดพ่นสารเคมี (ทำให้ ได้รับสารเคมีเข้าสู่ร่างกายมากขึ้น) มากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 77.0 ส่วนข้อคำถามที่มีผู้ตอบ ถูกน้อยที่สุดคือ วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องเมื่อมีสารเคมีหกคร่ำงกาย (การทำความสะอาดร่างกายและ เปลี่ยนชุดที่สวมใส่ทันที) ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียง ร้อยละ 59.6 เมื่อศึกษาแยกในแต่ละกลุ่มพบว่าทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่ม อสม. กลุ่ม สอ.บต./สท.และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้ในเรื่อง วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องเมื่อมีสารเคมีหกคร่ำงกาย (การทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนชุดที่สวมใส่ ทันที) น้อยที่สุดเป็นไปในทางเดียวกันคือมีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 62.4 56.9 และ 59.0 ตามลำดับ ส่วนความรู้ที่ถูกต้องมากที่สุดของแต่ละกลุ่มคือ

กลุ่ม อสม.มีความรู้ในเรื่องของอันตรายของการสูบบุหรี่ขณะฉีดพ่นสารเคมี (ทำให้ได้รับสารเคมีเข้าสู่ร่างกายมากขึ้น) และวิธีการเก็บสารเคมีที่ถูกต้อง (เก็บไว้ให้มีชนิดพื้นมือเด็กและติดป้ายเตือน) เท่ากัน โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 82.6

กลุ่ม สอ.บต./สท. มีความรู้ในเรื่องวิธีการปฏิบัติก่อนการผสมสารเคมี (เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมและอ่านฉลากสารเคมี) มากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 69.7

กลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้ในเรื่องของวิธีการฉีดพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมโรคไข้เลือดออกที่ถูกต้อง (สวมหน้ากากและใส่ชุดป้องกัน ฉีดพ่นเมื่ออยู่เหนือลมและฉีดพ่นในรัศมี 100 เมตรจากบ้านที่เกิดโรคไข้เลือดออก) มากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 92.3 (ดังแสดงในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ

ความรู้	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=109)	(n=109)	(n=39)	(n=257)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. สารทรายเทมีฟอส (ทรายอะเบท) มีฤทธิ์ต่อ				
ยุงอย่างไร				
ก. ยับยั้งการเจริญเติบโตของลูกน้ำไม่ให้เป็นตัวเต็มวัย	45 (41.3)	36 (33.0)	15 (38.5)	96 (37.4)
ข. ทำลายเปลือกหุ้มตัวโม่งของยุง	12 (11.0)	9 (8.3)	3 (7.6)	24 (9.3)
ค. หยุดระบบเมตาโบลิซึม	6 (5.5)	9 (8.3)	6 (15.4)	21 (8.2)
ง. ฆ่าลูกน้ำยุง *	46 (42.2)	55 (50.4)	15 (38.5)	116(45.1)
2. สารเทมีฟอส (ทรายอะเบท) จะมี				
ประสิทธิภาพสูงเมื่อใส่ในขณะให้น้ำในภาชนะ				
กักเก็บมีปริมาตรเช่นไร				
ก. ปริมาตรน้ำเต็มภาชนะ *	33 (30.3)	41 (37.6)	25 (64.1)	99 (38.5)
ข. ปริมาตรน้ำครึ่งภาชนะ	21 (19.3)	17 (15.6)	2 (5.1)	40 (15.6)
ค. ปริมาณน้ำน้อยๆ	12 (11.0)	10 (9.2)	0 (0.0)	22 (8.6)
ง. ปริมาตรอย่างไรก็ได้ผลเหมือนกัน	43 (39.4)	41 (37.6)	12 (30.8)	96 (37.3)

ตารางที่ 5 ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

ความรู้	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=39) จำนวน (ร้อยละ)	(n=257) จำนวน (ร้อยละ)
3. น้ำที่มีสารเคมีฟอส (ทรายอะเบท) ผสมอยู่ในปริมาณตามที่ฉลากกำหนด เราสามารถ				
ก. ต้ม ได้ปลอดภัยต่อคนแต่มีพิษต่อสัตว์เลี้ยง	3 (2.7)	8 (7.4)	1 (2.6)	12 (4.7)
ข. ต้ม ได้ปลอดภัยต่อคนและสัตว์เลี้ยง*	15 (13.8)	17 (15.6)	5 (12.8)	37 (14.4)
ค. มีพิษต่อคนและสัตว์เลี้ยงไม่ควรต้ม	51 (46.8)	48 (44.0)	20 (51.3)	119 (46.3)
ง. ผิดหมดทุกข้อ	40 (36.7)	36 (33.0)	13 (33.3)	89 (34.6)
4. สารเคมีฟอส (ทรายอะเบท) เมื่อใส่ลงในน้ำปริมาณตามฉลากกำหนดแล้วมีฤทธิ์ในการควบคุมลูกน้ำยุง นานเท่าใด				
ก. 1 สัปดาห์	18 (16.5)	16 (14.7)	3 (7.7)	37 (14.4)
ข. 2 สัปดาห์	3 (2.8)	5 (4.6)	3 (7.7)	11 (4.3)
ค. 3 สัปดาห์	18 (16.5)	16 (14.7)	3 (7.7)	37 (14.4)
ง. 4 สัปดาห์ *	70 (64.2)	72 (66.0)	30 (76.9)	172 (66.9)
5. สารชีวภาพที่ผลิตจาก “เดนโซไวรัส” เช่น Mostab มีฤทธิ์ในการกำจัดลูกน้ำยุงคือ				
ก. ยับยั้งวงจรการเปลี่ยนจากลูกน้ำเป็นตัวโม่ง	22 (20.2)	14 (12.8)	3 (7.7)	39 (15.2)
ข. มีฤทธิ์ในการฆ่าลูกน้ำ	17 (15.6)	15 (13.8)	11 (28.2)	43 (16.7)
ค. ข้อ ก และข้อ ข ถูก *	66 (60.6)	58 (53.2)	23 (59.0)	147 (57.2)
ง. ไม่มีข้อใดถูก	4 (3.6)	22 (20.2)	2 (5.1)	28 (10.9)

ตารางที่ 5 ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

ความรู้	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม (n=257)
	(n=109)	(n=109)	(n=39)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
6. หลักการเลือกใช้สารเคมีเพื่อควบคุมโรคไข้เลือดออกต้องเลือกใช้แบบใด				
ก. มีประสิทธิภาพในการทำลายหรือกำจัดสูง	16 (14.6)	14 (12.9)	4 (10.3)	34 (13.2)
ข. มีพิษต่อมนุษย์และสัตว์เลี้ยงต่ำ	3 (2.8)	6 (5.5)	1 (2.6)	10 (3.9)
ค. ไม่มีการตกค้างในสิ่งแวดล้อมและมีผลกระทบต่ำ	27 (24.8)	30 (27.5)	5 (12.8)	62 (24.1)
ง. ถูกทุกข้อ *	63 (57.8)	59 (54.1)	29 (74.3)	151 (58.8)
7. หลักการในการผสมสารเคมีในการพ่นทำลายตัวแก่ยุ่งลาย คือ				
ก.ผสมในปริมาณที่ฉลากกำหนด *	76 (69.7)	69 (63.3)	31 (79.5)	176 (68.4)
ข.ผสมมากกว่าที่ฉลากกำหนดเล็กน้อยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	0 (0.0)	1 (0.9)	0 (0.0)	1 (0.4)
ค.ผสมตามคำแนะนำของหัวหน้าผู้ควบคุม	16 (14.7)	15 (13.8)	0 (0.0)	31 (12.1)
ง.ถูกทุกข้อ	17 (15.6)	24 (22.0)	8 (20.5)	49 (19.1)
8. การฉีดพ่นสารเคมีให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดในการควบคุมทำลายยุ่งตัวแก่ คือ				
ก. ใช้สารเคมีเพียงชนิดเดียวต่อการฉีดพ่นในแต่ละครั้ง*	59 (54.1)	64 (58.7)	29 (74.3)	152 (59.1)
ข. สามารถใช้สารเคมีผสมกันได้หลายชนิด	5 (4.6)	7 (6.4)	1 (2.6)	13 (5.1)
ค. ใช้สารเคมีตามที่หัวหน้าผู้ควบคุมทีมเห็นสมควร	25 (23.0)	16 (14.7)	4 (10.3)	45 (17.5)
ง. ถูกทุกข้อ	20 (18.3)	22 (20.2)	5 (12.8)	47 (18.3)

ตารางที่ 5 ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

ความรู้	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม (n=257)
	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=39) จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
9. เมื่อมีการเกิดโรคไข้เลือดออกขึ้นในหมู่บ้าน ระยะเวลาการพ่นสารเคมีควบคุมการระบาดของ ถูกต้อง คือ				
ก. พ่นจำนวน 4 ครั้ง ทุกๆ 7 วัน	27 (24.8)	36 (33.0)	4 (10.2)	67 (26.1)
ข. พ่นในวันที่ 0 , 3 , 5 , 7 และ 14 นับจากวัน เกิดโรค *	59 (54.1)	42 (38.6)	28 (71.8)	129 (50.2)
ค. พ่นตามความเหมาะสม	12 (11.0)	20 (18.3)	4 (10.3)	36 (14.0)
ง. ไม่มีข้อถูก	11 (10.1)	11 (10.1)	3 (7.7)	25 (9.7)
10. สารเคมีที่ใช้ในการใช้ในการควบคุมโรค ไข้เลือดออก ปัจจุบันมีลักษณะอย่างไร				
ก. เป็นสารเคมีที่มาจากธรรมชาติ	5 (4.6)	8 (7.3)	2 (5.1)	15 (5.8)
ข. เป็นสารเคมีสังเคราะห์ *	55 (50.5)	55 (50.5)	22 (56.4)	12 (51.4)
ค. เป็นสารชีวภาพมีคุณสมบัติเฉพาะ	23 (21.1)	13 (11.9)	2 (5.1)	38 (14.8)
ง. ถูกทุกข้อ	26 (23.8)	33 (30.3)	13 (33.4)	72 (28.0)
11. สารเคมีที่ใช้ในการกำจัดยุงลายหรือ ควบคุมยุงลายสามารถเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ ทาง ใดบ้าง				
ก. ทางปากโดยการกลืนกิน	1 (0.9)	0 (0.0)	1 (2.6)	2 (0.8)
ข. ทางจมูกจากการสูดดม	12 (11.0)	25 (22.9)	1 (2.6)	38 (14.8)
ค. ทางผิวหนังจากการสัมผัสหรือบาดแผล	7 (6.4)	7 (6.4)	0 (0.0)	14 (5.4)
ง. ถูกทุกข้อ *	89 (81.7)	77 (70.7)	37 (94.8)	203 (79.0)

ตารางที่ 5 ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

ความรู้	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม (n=257)
	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=39) จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
12. สารเคมีเมื่อเข้าสู่ร่างกายก่อให้เกิดอาการใดได้บ้าง				
ก. วิงเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน	37 (33.9)	28 (25.7)	10 (25.6)	75 (29.2)
ข. หน้ามืด ปวดหัว ชักกระตุก	0 (0.0)	7 (6.4)	0 (0.0)	7 (2.7)
ค. ปวดท้อง ชาปลายมือปลายเท้า	2 (1.8)	2 (1.8)	0 (0.0)	4 (1.6)
ง. ถูกทุกข้อ *	70 (64.3)	72 (66.1)	29 (74.4)	171 (66.5)
13. การได้รับสารเคมีเข้าสู่ร่างกายทางใดก่อให้เกิดอันตรายเฉียบพลันและร้ายแรงมากที่สุด				
ก. ทางปากจากการกลืนกิน*	74 (67.9)	73 (67.0)	28 (71.8)	175 (68.1)
ข. ทางจมูกจากการสูดดมสารเคมี	11 (10.1)	8 (7.3)	3 (7.7)	22 (8.6)
ค. ทางผิวหนังการสัมผัสสารเคมีโดยตรง	2 (1.8)	3 (2.8)	1 (2.6)	6 (2.3)
ง. มีโอกาสเท่า ๆ กัน	22 (20.2)	25 (22.9)	7 (17.9)	54 (21.0)
14. การสูบบุหรี่ขณะฉีดพ่นสารเคมี มีผลในข้อใดมากที่สุด				
ก. สามารถทำลายและกลบกลิ่นสารเคมีได้ดี	2 (1.8)	20 (18.3)	1 (2.6)	23 (8.9)
ข. ทำให้ได้รับสารเคมีสู่ร่างกายมากขึ้น *	90 (82.6)	74 (67.9)	34 (87.2)	198 (77.0)
ค. ไม่มีอันตรายถ้าหากมีความระมัดระวัง	4 (3.7)	3 (2.8)	0 (0.0)	7 (2.7)
ง. ไม่มีข้อถูก	13 (11.9)	12 (11.0)	4 (10.2)	29 (11.4)

ลิขสิทธิ์ © โดย Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5 ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

ความรู้	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=39) จำนวน (ร้อยละ)	(n=257) จำนวน (ร้อยละ)
15. สิ่งที่ต้องปฏิบัติทุกครั้งก่อนการผสมสารเคมีสำหรับฉีดพ่นเพื่อการควบคุมโรคไข้เลือดออก คือ				
ก. เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม	13 (11.9)	4 (3.7)	1 (2.6)	18 (7.0)
ข. อ่านฉลากสารเคมีนั้นๆ	10 (9.2)	27 (24.8)	10 (25.6)	47 (18.3)
ค. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญก่อนทุกครั้ง	4(3.7)	2 (1.8)	1 (2.6)	7 (2.7)
ง. ถูกทุกข้อ *	82 (75.2)	76 (69.7)	27 (69.2)	185 (72.0)
16. การเก็บสารเคมีที่ใช้ในการควบคุมโรคไข้เลือดออกที่ถูกต้อง คือ				
ก. เก็บไว้ในที่มืดชิดพื้นมือเด็กและติดป้ายเตือน*	90 (82.6)	75 (68.8)	29 (74.4)	194 (75.5)
ข. เก็บร่วมกับสารเคมีอันตรายอื่นๆ	2 (1.8)	3 (2.8)	2 (5.1)	7 (2.7)
ค. เก็บที่ไหนก็ได้แต่ต้องติดป้ายเตือน	1 (.9)	1 (.9)	1 (2.6)	3 (1.2)
ง. ถูกทุกข้อ	16 (14.7)	30 (27.5)	7 (17.9)	53 (20.6)
17. หากมีสารเคมีหกรดร่างกายสิ่งที่จะต้องปฏิบัติทันที คือ				
ก. เช็ดสารเคมีออกโดยผ้าหรือกระดาษซับออกทันที	4 (3.7)	18 (16.5)	1 (2.6)	23 (8.9)
ข. ถอดเสื้อผ้าที่เปื้อนออกทันที	7 (6.4)	6 (5.5)	4 (10.2)	17 (6.6)
ค. ซ้ำระล้างร่างกายโดยน้ำสะอาดทันที	30 (27.5)	23 (21.1)	11 (28.2)	64 (24.9)
ง. ถูกทุกข้อ *	68 (62.4)	62 (56.9)	23 (59.0)	153 (59.6)

ตารางที่ 5 ความรู้ในการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

ความรู้	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=39) จำนวน (ร้อยละ)	(n=257) จำนวน (ร้อยละ)
18. การฉีดพ่นสารเคมีในการควบคุม ไข้เลือดออกที่ถูกต้องคือ				
ก. เมื่อฉีดพ่นต้องอยู่เหนือลมเสมอ	11 (10.1)	15 (13.8)	0 (0.0)	26 (10.1)
ข. ฉีดพ่นในรัศมีอย่างน้อย 100 เมตรจากบ้านที่ เกิดโรค	6 (5.5)	5 (4.6)	2 (5.1)	13 (5.0)
ค. สวมหน้ากากและใส่ชุดป้องกันที่มีฉูด	12 (11.0)	19 (17.4)	1 (2.6)	32 (12.5)
ง. ถูกทุกข้อ *	80 (73.4)	70 (64.2)	36 (92.3)	186 (72.4)
19. วิธีการพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมโรค ไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ				
ก. การพ่นแบบฝอยละออง หรือ ยู แอล วี *	29 (26.6)	25 (22.9)	23 (59.0)	77 (30.0)
ข. การพ่นชนิดหมอกควัน	52 (47.7)	51 (46.8)	12 (30.8)	115 (44.7)
ค. มีประสิทธิภาพเท่ากันแต่ขึ้นอยู่กับขึ้นอยู่กับ ปริมาณสารเคมี	17 (15.6)	11 (10.1)	2 (5.1)	30 (11.7)
ง. ไม่มีข้อใดถูก	11 (10.1)	22 (20.2)	2 (5.1)	35 (13.6)
20. สารเคมีชนิดใดที่ประกาศเลิกใช้ในการ ควบคุมไข้เลือดออกในปัจจุบัน				
ก. สารเคมีฟอส	5 (4.6)	12 (11.0)	5 (12.8)	22 (8.6)
ข. คาร์บาเมท	7 (6.4)	12 (11.0)	3 (7.7)	22 (8.6)
ค. ดี.ดี.ที *	90 (82.6)	79 (72.5)	31 (79.5)	200 (77.7)
ง. สารเคมีจากพืชไพรีทรัม	7 (6.4)	6 (5.5)	0 (0.0)	13 (5.1)

หมายเหตุ.- * คือคำตอบที่ถูกต้อง

4. ทักษะการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

ทักษะการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับทักษะการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับที่ดีสูงถึง ร้อยละ 77.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 14.0 และระดับที่ไม่ดีร้อยละ 8.6 เมื่อจำแนกตามลักษณะงานพบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีระดับทักษะที่ดี มากกว่ากลุ่ม อสม.และ สอ.บต./สท. โดยมีระดับทักษะที่ดี ร้อยละ 97.4 88.1 และ 59.6 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ทักษะการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

ระดับทักษะ	ลักษณะงาน			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	อสม. จำนวน (ร้อยละ)	สอ.บต./สท. จำนวน (ร้อยละ)	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข จำนวน (ร้อยละ)	
ระดับที่ไม่ดี	13(11.9)	8(7.4)	1(2.6)	22(8.6)
ระดับปานกลาง	0(0.00)	36(33.0)	0(0.00)	36(14.0)
ระดับที่ดี	96(88.1)	65(59.6)	38(97.4)	199(77.4)

เมื่อจำแนกรายด้านของทักษะการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ทักษะการป้องกันอันตรายและผลกระทบจากการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก และทักษะการป้องกันอันตรายและผลกระทบจากการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก สรุปผลการศึกษาดังนี้

4.1. ทักษะการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทักษะการสื่อสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ในภาพรวมมีทักษะที่ดี มากที่สุดในเรื่องของการเป็นพิษของสารเคมีทุกชนิดที่ใช้ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นคำถามเชิงบวก โดยมีผู้เห็นด้วยถึงร้อยละ 83.6 ส่วนทักษะที่ไม่ดี มากที่สุดคือ การสื่อสารเคมีสังเคราะห์จะได้ผลดีกว่าสารชีวภาพในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 34.6

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานที่ปฏิบัติซึ่งประกอบด้วยกลุ่ม อสม. กลุ่ม สอ.บต./สท. และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พบว่ามีทักษะที่ดี มากที่สุดไปในทิศทางเดียวกันในเรื่องของการเป็นพิษของสารเคมีทุกชนิดที่ใช้ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นคำถามเชิงบวก โดยมีผู้เห็นด้วยถึง ร้อยละ 83.5

82.6 และ 87.2 ตามลำดับ ซึ่งในกลุ่มของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะมีทัศนคติที่ดี มากที่สุดเพิ่มขึ้นในเรื่องของช่วงเวลาในการฉีดพ่นสารเคมีเพื่อควบคุม โรคไข้เลือดออกซึ่งเห็นคำถามเชิงลบ มีผู้ที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 87.2 และเรื่องของการพ่นหมอกควันที่ไม่มีประโยชน์ต่อการกำจัดวงจรชีวิตของยุงลายตลอดไปซึ่งเป็นคำถามเชิงบวก โดยมีผู้ที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 87.2 เช่นเดียวกัน ส่วนทัศนคติที่ไม่ดีมากที่สุดก็เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกันในเรื่องของการใช้สารเคมีสังเคราะห์จะได้ผลดีกว่าสารชีวภาพในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ โดยมีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 35.8 37.6 และ 23.1 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 7)

4.2 ทัศนคติต่ออันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า ทัศนคติต่ออันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ในภาพรวมมีทัศนคติที่ดี มากที่สุดในเรื่องของสารเคมีตกค้างในอาหารและน้ำจากการพ่นหมอกควันในบ้านเรือน ซึ่งเป็นคำถามเชิงบวก โดยมีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 67.7 ส่วนทัศนคติที่ไม่ดี มากที่สุดคือ สารชีวภาพที่ผลิตจากไวรัส เช่น Mostab มีอันตรายต่อสุขภาพคนเรามากกว่าสารเคมีที่สกัดจากพืช เช่น ไพริริทัม ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ซึ่งมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 37.4

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานที่ปฏิบัติซึ่งประกอบด้วยกลุ่ม อสม. กลุ่มสอ.บต./สท. และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พบว่ามีทัศนคติที่ดีและไม่ดี มากที่สุดสอดคล้องกับภาพรวมและไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีทัศนคติที่ดีในเรื่องของสารเคมีตกค้างในอาหารและน้ำจากการพ่นหมอกควันในบ้านเรือน ซึ่งเป็นคำถามเชิงบวก มีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 58.8 72.5 และ 79.5 ตามลำดับ และในกลุ่มของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะมีทัศนคติที่ดี มากที่สุดเพิ่มขึ้นในเรื่องของอันตรายจากการพ่นหมอกควันกรณีที่ไม่สัมผัสกับผิวหนังโดยตรงซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ มีผู้ที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 79.5 เช่นเดียวกัน ส่วนทัศนคติที่ไม่ดี มากที่สุดคือเรื่องของสารชีวภาพที่ผลิตจากไวรัส เช่น Mostab มีอันตรายต่อสุขภาพคนเรามากกว่าสารเคมีที่สกัดจากพืช เช่น ไพริริทัม ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ โดยมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 43.1 29.4 และ 43.6 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 7)

4.3 ทัศนคติต่อการป้องกันอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า ทัศนคติต่อการป้องกันอันตรายและผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ในภาพรวมมีทัศนคติที่ดี มากที่สุดในเรื่องของการถอดหน้ากากปิดปากและจมูกระหว่างการพ่นสารเคมี ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ โดยมีผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ

85.9 ส่วนทัศนคติที่ไม่ดี มากที่สุดคือ อันตรายจากการสัมผัสโดยตรงกับสารชีวภาพที่ใช้กำจัดลูกน้ำ และยุงลายซึ่งเป็นคำถามเชิงลบซึ่งมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 68.1

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานที่ปฏิบัติซึ่งประกอบด้วยกลุ่ม อสม. กลุ่มสอ.บต./สท. และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขพบว่า มีทัศนคติที่ดีและไม่ดี มากที่สุดสอดคล้องกับภาพรวมและไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีทัศนคติที่ดีในเรื่องของการถอดหน้ากากปิดปากและจมูกระหว่างการพ่นสารเคมี ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ โดยมีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 79.8 88.1 และ 97.4 ตามลำดับ ซึ่งทัศนคติที่ถูกต้องนี้ กลุ่ม อสม. มีเพิ่มขึ้นในเรื่องของการผสมสารเคมีโดยไม่จำเป็นต้องสวมถุงมือซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ และเรื่องความไม่สะดวกในการสวมเสื้อผ้ามีดชนิดในขณะที่พ่นสารเคมีซึ่งเป็นคำถามเชิงลบเช่นกัน โดยกลุ่ม อสม. ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 79.8 และในกลุ่มของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะมีทัศนคติที่ดีมากที่สุดเพิ่มขึ้นในเรื่องของการป้องกันตนเองจากการพ่นหมอกควันซึ่งเป็นคำถามเชิงบวก มีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 97.4 ส่วนทัศนคติที่ไม่ดีมากที่สุดคือ เรื่องของอันตรายจากการสัมผัสโดยตรงกับสารชีวภาพที่ใช้กำจัดลูกน้ำและยุงลายซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ โดยมีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 60.6 78.0 และ 61.5 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ทัศนคติต่อการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกเป็นรายข้อ

ทัศนคติ	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=109)	(n=109)	(n=39)	(n=257)
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)

1. สารเคมีที่ใช้ในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

ในปัจจุบันไม่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ *

- เห็นด้วย	32 (29.4)	31 (28.4)	7 (17.9)	70 (27.2)
- ไม่เห็นด้วย	39 (35.8)	37 (33.9)	27 (69.3)	103 (40.1)
- ไม่แน่ใจ	38 (34.8)	41 (37.7)	5 (12.8)	84 (32.7)

ตารางที่ 7 ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

ทัศนคติ	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=39) จำนวน (ร้อยละ)	(n=257) จำนวน (ร้อยละ)
2. การใช้สารเคมีสังเคราะห์เพื่อควบคุมโรค ไข้เลือดออก จะดีกว่าสารชีวภาพ เนื่องจาก ได้ผลดีกว่า *				
- เห็นด้วย	39 (35.8)	41 (37.6)	9 (23.1)	89 (34.6)
- ไม่เห็นด้วย	29 (26.6)	33 (30.3)	20 (51.3)	82 (31.9)
- ไม่แน่ใจ	41 (37.6)	35 (32.1)	10 (25.6)	86 (33.5)
3. สารชีวภาพที่ผลิตจากไวรัส เช่น Mostab เพื่อใช้ควบคุมโรคไข้เลือดออกมีอันตรายต่อ สุขภาพมากกว่าสารเคมีที่สกัดจากพืช เช่น ไพริทัม *				
- เห็นด้วย	47 (43.1)	32 (29.4)	17 (43.6)	96 (37.4)
- ไม่เห็นด้วย	10 (9.2)	19 (17.4)	6 (15.4)	35 (13.6)
- ไม่แน่ใจ	52 (47.7)	58 (53.2)	16 (41.0)	126 (49.0)
4. สารเคมีที่ใช้ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะชนิดใดก็มี พิษเหมือนกัน				
- เห็นด้วย	91 (83.5)	90 (82.6)	34 (87.2)	215 (83.6)
- ไม่เห็นด้วย	13 (11.9)	13 (11.9)	4 (10.2)	30 (11.7)
- ไม่แน่ใจ	5 (4.6)	6 (5.5)	1 (2.6)	12 (4.7)
5. สารเคมีที่ใช้ฉีดพ่นควบคุมโรค ไข้เลือดออกจะฉีดพ่นเวลาไหนก็ได้ แล้วแต่ ความสะดวก *				
- เห็นด้วย	38 (34.9)	24 (22.0)	4 (10.2)	66 (25.7)
- ไม่เห็นด้วย	57 (52.3)	78 (71.6)	34 (87.2)	169 (65.8)
- ไม่แน่ใจ	14 (12.8)	7 (6.4)	1 (2.6)	22 (8.5)

ตารางที่ 7 ทักษะการใช้อุปกรณ์ในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

ทัศนคติ	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=109)	(n=109)	(n=39)	(n=257)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
6. เราสามารถหยิบจับของทรายอะเบทด้วยมือเปล่าได้ เพราะถุงบรรจุปิดผนึกมิดชิดอยู่แล้ว *				
- เห็นด้วย	45 (41.3)	50 (45.9)	18 (46.2)	113 (44.0)
- ไม่เห็นด้วย	38 (34.9)	52 (47.7)	17 (43.5)	107 (41.6)
- ไม่แน่ใจ	26 (23.8)	7 (6.4)	4 (10.3)	37 (14.4)
7. การผสมสารเคมีไม่จำเป็นต้องสวมถุงมือเพียงระวังไม่ให้สารเคมีสัมผัสร่างกายก็พอ *				
- เห็นด้วย	18 (16.5)	21 (19.3)	4 (10.3)	43 (16.8)
- ไม่เห็นด้วย	87 (79.8)	86 (78.9)	35 (89.7)	208 (80.9)
- ไม่แน่ใจ	4 (3.7)	2 (1.8)	0 (0.0)	6 (2.3)
8. การสวมเสื้อผ้ามิดชิดทำให้ร้อน เกะกะ ไม่สะดวกในการฉีดพ่นสารเคมี *				
- เห็นด้วย	17 (15.6)	19 (17.5)	3 (7.7)	39 (15.2)
- ไม่เห็นด้วย	87 (79.8)	88 (80.7)	34 (87.2)	209 (81.3)
- ไม่แน่ใจ	5 (4.6)	2 (1.8)	2 (5.1)	9 (3.5)
9. แวนตาไม่จำเป็นต้องสวมขณะฉีดพ่น หากมีทักษะในการพ่นที่ดีอยู่แล้ว *				
- เห็นด้วย	18 (16.5)	22 (20.2)	3 (7.7)	43 (16.8)
- ไม่เห็นด้วย	83 (76.1)	83 (76.1)	34 (87.2)	200 (77.8)
- ไม่แน่ใจ	8 (7.4)	4 (3.7)	2 (5.1)	14 (5.4)

ตารางที่ 7 ทักษะการใช้อารเคมีในการควบคุมโรคใช้เลือดออกจำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

ทักษะคติ	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=39) จำนวน (ร้อยละ)	(n=257) จำนวน (ร้อยละ)
10. การสวมหน้ากากปิดปากและจมูกทำให้ อึด หายใจไม่สะดวก สามารถถอดได้เมื่อพบ สารเคมีอยู่เหนือลม *				
- เห็นด้วย	18 (16.5)	13 (11.9)	1 (2.6)	32 (12.5)
- ไม่เห็นด้วย	87 (79.8)	96 (88.1)	38 (97.4)	221 (85.9)
- ไม่แน่ใจ	4 (3.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (1.6)
11. การพ่นหมอกควันกำจัดยุงถ้าไม่สัมผัสถูก ผิวหนังโดยตรง ก็ไม่เป็นอันตราย *				
- เห็นด้วย	35 (32.1)	30 (27.5)	2 (5.1)	67 (26.1)
- ไม่เห็นด้วย	49 (45.0)	63 (57.8)	31 (79.5)	143 (55.6)
- ไม่แน่ใจ	25 (22.9)	16 (14.7)	6 (15.4)	47 (18.3)
12. การสัมผัสโดยตรงกับสารชีวภาพที่ใช้กำจัด ลูกน้ำและยุงลาย ยังคงเป็นอันตรายอยู่ *				
- เห็นด้วย	66 (60.6)	85 (78.0)	24 (61.5)	175 (68.1)
- ไม่เห็นด้วย	17 (15.6)	10 (9.2)	6 (15.4)	33 (12.8)
- ไม่แน่ใจ	26 (23.8)	14 (12.8)	9 (23.1)	49 (19.1)
13. การพ่นหมอกควันในบ้านเรือนมีสารเคมี ตกค้างในอาหารและน้ำ				
- เห็นด้วย	64 (58.8)	79 (72.5)	31 (79.5)	174 (67.7)
- ไม่เห็นด้วย	20 (18.3)	17 (15.6)	2 (5.1)	39 (15.1)
- ไม่แน่ใจ	25 (22.9)	13 (11.9)	6 (15.4)	44 (17.2)

ตารางที่ 7 ทักษะการใช้อินเทอร์เน็ตในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

ทักษะคติ	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม (n=257)
	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=109) จำนวน (ร้อยละ)	(n=39) จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
14. การพ่นหมอกควันในบ้านเรือน เจ้าของบ้านต้องป้องกันตนเองจากการสัมผัสและสูดดมเสมอ				
- เห็นด้วย	80 (73.4)	95 (87.2)	38 (97.4)	213 (82.9)
- ไม่เห็นด้วย	22 (20.2)	13 (11.9)	1 (2.6)	36 (14.0)
- ไม่แน่ใจ	7 (6.4)	1 (0.9)	0 (0.0)	8 (3.1)
15. การพ่นหมอกควันไม่มีประโยชน์ เพราะไม่สามารถกำจัดวงจรของยุงลายได้ตลอดไป				
- เห็นด้วย	53 (48.6)	57 (52.3)	34 (87.2)	144 (56.0)
- ไม่เห็นด้วย	37 (33.9)	40 (36.7)	1 (2.5)	78 (30.4)
- ไม่แน่ใจ	19 (17.5)	12 (11.0)	4 (10.3)	35 (13.6)

หมายเหตุ.- * เป็นคำถามเชิงลบ

5. พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาทั้งหมด 257 คน เป็นผู้ปฏิบัติงานในการใช้สารเคมีควบคุมโรคไข้เลือดออกด้วยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 183 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กลุ่มสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สอ.บต./สท.) และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 105 52 และ 26 คน ตามลำดับ โดยมีผลการศึกษาดังนี้

พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากสารเคมี อยู่ในระดับปานกลางถึง ร้อยละ 87.9 ระดับที่ถูกต้อง ร้อยละ 6.6 และระดับที่ไม่ถูกต้องร้อยละ 5.5 เมื่อจำแนกตามลักษณะงานพบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีระดับพฤติกรรมที่ถูกต้องมากกว่ากลุ่ม อสม.และ กลุ่ม สอ.บต./สท. โดยมีระดับพฤติกรรมที่ถูกต้องร้อยละ 11.5 6.7 และ 3.9 ตามลำดับ ส่วนระดับพฤติกรรมปานกลาง

พบว่ากลุ่ม สอ.บต./สท.มีระดับพฤติกรรมปานกลางมากกว่ากลุ่ม อสม.และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 92.3 88.5 และ 77.0 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

พฤติกรรม	ลักษณะงาน			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	อสม. จำนวน (ร้อยละ)	สอ.บต./สท. จำนวน (ร้อยละ)	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข จำนวน (ร้อยละ)	
ระดับที่ไม่ถูกต้อง	5(4.8)	2(3.8)	3(11.5)	10(5.5)
ระดับปานกลาง	93(88.5)	48(92.3)	20(77.0)	161(87.9)
ระดับที่ถูกต้อง	7(6.7)	2(3.9)	3(11.5)	12(6.6)

เมื่อจำแนกรายด้านของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก พฤติกรรมขณะใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกและพฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก สรุปผลการศึกษาดังนี้

5.1 พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 92.3 ระดับที่ถูกต้องร้อยละ 6.6 และระดับที่ไม่ถูกต้องร้อยละ 1.1 เมื่อจำแนกตามลักษณะงานพบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีระดับพฤติกรรมที่ถูกต้องมากกว่ากลุ่ม อสม.และ กลุ่ม สอ.บต./สท. โดยมีระดับพฤติกรรมที่ถูกต้องร้อยละ 11.5 5.8 และ 5.8 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีในการควบคุมควบคุมโรคไข้เลือดออก

พฤติกรรม	ลักษณะงาน			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	อสม. จำนวน (ร้อยละ)	สอ.บต./สท. จำนวน (ร้อยละ)	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข จำนวน (ร้อยละ)	
ระดับที่ไม่ถูกต้อง	0(0.0)	2(3.8)	0(0.0)	2(1.1)
ระดับปานกลาง	99(94.2)	47(90.4)	23(88.5)	169(92.3)
ระดับที่ถูกต้อง	6(5.8)	3(5.8)	3(11.5)	12(6.6)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีในการควบคุมควบคุมโรคไข้เลือดออก ในภาพรวมมีพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุดในเรื่องของการตรวจสอบอุปกรณ์ในการฉีดพ่นสารเคมีก่อนการปฏิบัติงานซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง โดยมีผู้ปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 92.3 ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องมากที่สุดคือ การผสมสารเคมีภายในเครื่องพ่นเพื่อความสะดวกซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง มีผู้ปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 49.2

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานที่ปฏิบัติซึ่งประกอบด้วยกลุ่ม อสม. กลุ่ม สอ.บต./สท. และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขพบว่า มีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องมากที่สุดสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันในเรื่องของการผสมสารเคมีภายในเครื่องพ่นเพื่อความสะดวก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง โดยมีผู้ปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 53.3 44.2 และ 42.3 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุดของกลุ่ม อสม.และกลุ่ม สอ.บต./สท.เหมือนกันในเรื่องของการตรวจสอบอุปกรณ์ในการฉีดพ่นสารเคมีก่อนการปฏิบัติงานซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง โดยมีผู้ปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 94.3 และ 92.3 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุดในกลุ่มของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขคือการใช้ปากเปิดขวดหรือซองบรรจุสารเคมีซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง มีผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 96.2 (ดังแสดงในตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ

การปฏิบัติตน	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=105) จำนวน (ร้อยละ)	(n=52) จำนวน (ร้อยละ)	(n=26) จำนวน (ร้อยละ)	(n=183) จำนวน (ร้อยละ)
1. ก่อนปฏิบัติงานท่านอ่านคำแนะนำ เข้าใจก่อนใช้สารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	96 (91.4)	44 (84.6)	22 (84.6)	162 (88.5)
- ปฏิบัติบางครั้ง	7 (6.7)	7 (13.5)	2 (7.7)	16 (8.8)
- ไม่เคยปฏิบัติ	2 (1.9)	1 (1.9)	2 (7.7)	5 (2.7)
2. ก่อนปฏิบัติงานท่านตรวจสอบอุปกรณ์ใน การฉีดพ่นก่อนใช้				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	99 (94.3)	48 (92.3)	22 (84.6)	169 (92.3)
- ปฏิบัติบางครั้ง	5 (4.8)	3 (5.8)	2 (7.7)	10 (5.5)
- ไม่เคยปฏิบัติ	1 (0.9)	1 (1.9)	2 (7.7)	4 (2.2)
3. ก่อนปฏิบัติงานท่านสำรวจเครื่องแต่งกาย ว่าฉีกขาดหรือไม่				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	93 (88.6)	43 (82.7)	18 (69.2)	154 (84.2)
- ปฏิบัติบางครั้ง	11 (10.5)	8 (15.4)	6 (23.1)	25 (13.6)
- ไม่เคยปฏิบัติ	1 (0.9)	1 (1.9)	2 (7.7)	4 (2.2)
4. ท่านผสมสารเคมีภายในเครื่องพ่นเพื่อ ความสะดวก *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	56 (53.3)	23 (44.2)	11 (42.3)	90 (49.2)
- ปฏิบัติบางครั้ง	19 (18.1)	6 (11.6)	2 (7.7)	27 (14.7)
- ไม่เคยปฏิบัติ	30 (28.6)	23 (44.2)	13 (50.0)	66 (36.1)

ตารางที่ 10 พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

การปฏิบัติตน	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม (n=183)
	(n=105) จำนวน (ร้อยละ)	(n=52) จำนวน (ร้อยละ)	(n=26) จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
5. ท่านใช้ปากเปิดขวดยา / ซองยาบรรจุ				
สารเคมี *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	8 (7.6)	6 (11.6)	0 (0.0)	14 (7.6)
- ปฏิบัติบางครั้ง	2 (1.9)	1 (1.9)	1 (3.8)	4 (2.2)
- ไม่เคยปฏิบัติ	95 (90.5)	45 (86.5)	25 (96.2)	165 (90.2)
6. ขณะผสมสารเคมีท่านสวมหน้ากากปิด				
ปาก-จมูก และสวมแว่นตา				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	83 (79.0)	35 (67.3)	11 (42.3)	129 (70.5)
- ปฏิบัติบางครั้ง	16 (15.2)	15 (28.9)	13 (50.0)	44 (24.0)
- ไม่เคยปฏิบัติ	6 (5.8)	2 (3.8)	2 (7.7)	10 (5.5)
7. ท่านสวมถุงมือ ก่อนผสมสารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	94 (89.5)	46 (88.5)	22 (84.6)	162 (88.5)
- ปฏิบัติบางครั้ง	10 (9.5)	5 (9.6)	2 (7.7)	17 (9.3)
- ไม่เคยปฏิบัติ	1 (1.0)	1 (1.9)	2 (7.7)	4 (2.2)
8. ท่านดูทิศทางลมก่อนฉีดพ่นสารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	81 (77.1)	43 (82.7)	20 (76.9)	144 (78.7)
- ปฏิบัติบางครั้ง	22 (21.0)	8 (15.4)	4 (15.4)	34 (18.6)
- ไม่เคยปฏิบัติ	2 (1.9)	1 (1.9)	2 (7.7)	5 (2.7)
9. ท่านผสมสารเคมีตามตามขั้นตอนและ				
ปริมาณที่ฉลากกำหนด				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	96 (91.5)	42 (80.8)	14 (53.8)	152 (83.1)
- ปฏิบัติบางครั้ง	8 (7.6)	8 (15.4)	10 (38.5)	26 (14.2)
- ไม่เคยปฏิบัติ	1 (0.9)	2 (3.8)	2 (7.7)	5 (2.7)

ตารางที่ 10 พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

การปฏิบัติตน	อสม. (n=105) จำนวน (ร้อยละ)	สอ.บต/ สท. (n=52) จำนวน (ร้อยละ)	จนท. สาธารณสุข (n=26) จำนวน (ร้อยละ)	รวม (n=183) จำนวน (ร้อยละ)
10. ท่านผสมสารเคมีที่ไม่มีฉลากหรือฉลาก เลอะเลือนมองไม่เห็น โดยการเดาว่าเป็น สารเคมีที่เคยใช้มาก่อน *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	11 (10.5)	5 (9.6)	2 (7.7)	18 (9.8)
- ปฏิบัติบางครั้ง	16 (15.2)	14 (26.9)	5 (19.2)	35 (19.2)
- ไม่เคยปฏิบัติ	78 (74.3)	33 (63.5)	19 (73.1)	130 (71.0)

หมายเหตุ.- * เป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง

5.2 พฤติกรรมขณะใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

พฤติกรรมขณะใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 86.3 ระดับที่ถูกต้อง ร้อยละ 12.6 และระดับที่ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 1.1 เมื่อจำแนกตามลักษณะงานพบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีระดับพฤติกรรมที่ถูกต้องมากกว่ากลุ่ม สอ.บต./สท. และกลุ่ม อสม. โดยมีระดับพฤติกรรมที่ถูกต้อง ร้อยละ 38.5 15.4 และ 4.8 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 พฤติกรรมขณะใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

พฤติกรรม	ลักษณะงาน			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	อสม. จำนวน (ร้อยละ)	อปท. จำนวน (ร้อยละ)	เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข จำนวน (ร้อยละ)	
ระดับที่ไม่ถูกต้อง	0(0.0)	2(3.8)	0(0.0)	2(1.1)
ระดับปานกลาง	100(95.2)	42(80.8)	16(61.5)	158(86.3)
ระดับที่ถูกต้อง	5(4.8)	8(15.4)	10(38.5)	23(12.6)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พฤติกรรมขณะใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ในภาพรวมมีพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุดในเรื่องของการสูบบุหรี่หรืออมลูกกวาดขณะพ่นสารเคมีควบคุมโรคไข้เลือดออกซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง โดยมีผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติร้อยละ 91.3 ส่วนการพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องมากที่สุดคือ การสวมผ้าหรือเสื้อยืดปิดคลุมหน้าแทนหน้ากากเมื่อฉีดพ่นสารเคมีซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง มีผู้ปฏิบัติทุกครั้งร้อยละ 72.1

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานที่ปฏิบัติซึ่งประกอบด้วยกลุ่ม อสม. กลุ่ม สอ.บต./สท. และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขพบว่า มีพฤติกรรมที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องมากที่สุดสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุดเป็นเรื่องของการสูบบุหรี่หรืออมลูกกวาดขณะพ่นสารเคมีควบคุมโรคไข้เลือดออกซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งมีผู้ไม่เคยปฏิบัติร้อยละ 91.4 88.5 และ 96.2 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องมากที่สุดเป็นเรื่องของการสวมผ้าหรือเสื้อยืดปิดคลุมหน้าแทนหน้ากากเมื่อฉีดพ่นสารเคมีซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง มีผู้ปฏิบัติทุกครั้งร้อยละ 80.0 71.2 และ 42.3 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 พฤติกรรมขณะใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ

การปฏิบัติตน	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม (n=183)
	(n=105)	(n=52)	(n=26)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ท่านสวมเสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวหรือชุดมิดชิดเมื่อฉีดพ่นสารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	95 (90.5)	43 (82.7)	12 (46.2)	150 (82.0)
- ปฏิบัติบางครั้ง	9 (8.6)	7 (13.5)	12 (46.2)	28 (15.3)
- ไม่เคยปฏิบัติ	1 (0.9)	2 (3.8)	2 (7.6)	5 (2.7)
2. ท่านสูบบุหรี่หรืออมลูกกวาดขณะปฏิบัติงาน *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	8 (7.6)	5 (9.6)	1 (3.8)	14 (7.7)
- ปฏิบัติบางครั้ง	1 (1.0)	1 (1.9)	0 (0.0)	2 (1.0)
- ไม่เคยปฏิบัติ	96 (91.4)	46 (88.5)	25 (96.2)	167 (91.3)

ตารางที่ 12 พฤติกรรมขณะใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

การปฏิบัติตน	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม (n=183)
	(n=105)	(n=52)	(n=26)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
3. ท่านระวังไม่ให้สารเคมีปลิวลงนบ่อน้ำ				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	84 (80.0)	45 (86.6)	22 (84.7)	151 (82.5)
- ปฏิบัติบางครั้ง	6 (5.7)	2 (3.8)	1 (3.8)	9 (4.9)
- ไม่เคยปฏิบัติ	15 (14.3)	5 (9.6)	3 (11.5)	23 (12.6)
4. ท่านสวมหมวกเมื่อฉีดพ่นสารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	91 (86.7)	40 (76.9)	10 (38.5)	141 (77.0)
- ปฏิบัติบางครั้ง	10 (9.5)	8 (15.4)	13 (50.0)	31 (16.9)
- ไม่เคยปฏิบัติ	4 (3.8)	4 (7.7)	3 (11.5)	11 (6.1)
5. ท่านสวมผ้าหรือเสื้อผ้าปิดคลุมหน้า แทนหน้ากากเมื่อฉีดพ่นสารเคมี *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	84 (80.0)	37 (71.2)	11 (42.3)	132 (72.1)
- ปฏิบัติบางครั้ง	12 (11.4)	10 (19.2)	11 (42.3)	33 (18.1)
- ไม่เคยปฏิบัติ	9 (8.6)	5 (9.6)	4 (15.4)	18 (9.8)
6. ท่านสวมถุงมือเมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	95 (90.5)	46 (88.5)	22 (84.6)	163 (89.1)
- ปฏิบัติบางครั้ง	8 (7.6)	4 (7.7)	2 (7.7)	14 (7.6)
- ไม่เคยปฏิบัติ	2 (1.9)	2 (3.8)	2 (7.7)	6 (3.3)
7. ท่านสวมรองเท้าบูตเมื่อทำการฉีดพ่น สารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	92 (87.6)	39 (75.0)	10 (38.5)	141 (77.0)
- ปฏิบัติบางครั้ง	10 (9.5)	5 (9.6)	6 (23.0)	21 (11.5)
- ไม่เคยปฏิบัติ	3 (2.9)	8 (15.4)	10 (38.5)	21 (11.5)

ตารางที่ 12 พฤติกรรมขณะใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

การปฏิบัติตน	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม (n=183)
	(n=105)	(n=52)	(n=26)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
8. ท่านสวมแว่นตาเมื่อทำการฉีดพ่นสารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	68 (64.8)	32 (61.5)	9 (34.6)	109 (59.6)
- ปฏิบัติบางครั้ง	27 (25.7)	8 (15.4)	7 (26.9)	42 (23.0)
- ไม่เคยปฏิบัติ	10 (9.5)	12 (23.1)	10 (38.5)	32 (17.5)
9. ท่านหยุดพักดื่มน้ำ หรือรับประทานอาหารในระหว่างการฉีดพ่นสารเคมี *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	21 (20.0)	5 (9.6)	4 (15.4)	30 (16.4)
- ปฏิบัติบางครั้ง	22 (21.0)	16 (30.8)	12 (46.1)	50 (27.3)
- ไม่เคยปฏิบัติ	62 (59.0)	31 (59.6)	10 (38.5)	103 (56.3)
10. ท่านสวมหน้ากากปิดปากและจมูกเมื่อทำการฉีดพ่นสารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	93 (88.6)	49 (94.2)	23 (88.5)	165 (90.2)
- ปฏิบัติบางครั้ง	8 (7.6)	2 (3.9)	1 (3.8)	11 (6.0)
- ไม่เคยปฏิบัติ	4 (3.8)	1 (1.9)	2 (7.7)	7 (3.8)

หมายเหตุ.- * เป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง

5.3 พฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

พฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 95.1 ระดับที่ถูกต้อง ร้อยละ 3.8 และระดับที่ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 1.1 เมื่อจำแนกตามลักษณะงานพบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีระดับพฤติกรรมที่ถูกต้องมากกว่ากลุ่ม อสม. และกลุ่ม สอ.บต./สท. โดยมีระดับพฤติกรรมที่ถูกต้อง ร้อยละ 11.6 2.9 และ 2.0 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 พฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก

พฤติกรรม	ลักษณะงาน			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	อสม.	อปท.	เจ้าหน้าที่	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ระดับที่ไม่ถูกต้อง	0(0.0)	2(3.8)	0(0.0)	2(1.1)
ระดับปานกลาง	102(97.1)	49(94.2)	23(88.4)	174(95.1)
ระดับที่ถูกต้อง	3(2.9)	1(2.0)	3(11.6)	7(3.8)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ในภาพรวมมีพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุดในเรื่องของการเก็บสารเคมีไว้ในที่มิดชิด ห่างจากเด็กและสัตว์เลี้ยงและมีป้ายเตือนอันตรายติดอยู่ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง โดยมีผู้ที่ปฏิบัติทุกครั้งร้อยละ 95.1 ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องมากที่สุดคือ การเผาทำลายบรรจุภัณฑ์สารเคมีซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง มีผู้ปฏิบัติทุกครั้งร้อยละ 13.1

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานที่ปฏิบัติซึ่งประกอบด้วยกลุ่ม อสม. กลุ่ม สอ.บต./สท. และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขพบว่า มีพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุดสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุดเป็นเรื่องของการเก็บสารเคมีไว้ในที่มิดชิด ห่างจากเด็กและสัตว์เลี้ยงและมีป้ายเตือนอันตรายติดอยู่ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง ซึ่งมีผู้ที่ปฏิบัติทุกครั้งร้อยละ 96.2 96.2 และ 88.5 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องมากที่สุดของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และกลุ่มผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เหมือนกันในเรื่องของการเผาทำลายบรรจุภัณฑ์สารเคมีซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง โดยมีผู้ปฏิบัติทุกครั้งร้อยละ 13.3 และ 15.4 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องมากที่สุดในกลุ่มของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข(จนท.สส.) คือการเก็บสารเคมีที่หนีจากการฉีดพ่นใส่ถุงหรือภาชนะอื่นเพื่อใช้ในครั้งต่อไปซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง มีผู้ที่ปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 15.4 (ดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 14 พฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ

การปฏิบัติตน	อสม.	สอ.บต/ สท.	จนท. สาธารณสุข	รวม
	(n=105) จำนวน (ร้อยละ)	(n=52) จำนวน (ร้อยละ)	(n=26) จำนวน (ร้อยละ)	(n=183) จำนวน (ร้อยละ)
1. หลังจากการฉีดพ่นสารเคมี ท่านดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทันที *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	2 (1.9)	2 (3.8)	1 (3.8)	5 (2.7)
- ปฏิบัติบางครั้ง	9 (8.6)	11 (21.2)	11 (42.4)	31 (16.9)
- ไม่เคยปฏิบัติ	94 (89.5)	39 (75.0)	14 (53.8)	147 (80.4)
2. หลังจากการฉีดพ่นสารเคมี ท่านอาบน้ำ ชำระล้างร่างกายและเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่ทันที				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	98 (93.3)	42 (80.8)	12 (46.2)	152 (83.1)
- ปฏิบัติบางครั้ง	4 (3.8)	9 (17.3)	12 (46.2)	25 (13.6)
- ไม่เคยปฏิบัติ	3 (2.9)	1 (1.9)	2 (7.6)	6 (3.3)
3. ท่านเก็บสารเคมีไว้ในที่มีมิดชิดห่างจากเด็ก และสัตว์เลี้ยง มีป้ายเตือนอันตรายติดอยู่				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	101 (96.2)	50 (96.2)	23 (88.5)	174 (95.1)
- ปฏิบัติบางครั้ง	0 (0)	1 (1.9)	1 (3.9)	2 (1.1)
- ไม่เคยปฏิบัติ	4 (3.8)	1 (1.9)	2 (7.6)	7 (3.8)
4. ท่านทำความสะอาดอุปกรณ์การฉีดพ่น สารเคมีเมื่อใช้เสร็จทันที				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	87 (82.9)	35 (67.3)	12 (46.2)	134 (73.2)
- ปฏิบัติบางครั้ง	13 (12.4)	14 (26.9)	12 (46.2)	39 (21.3)
- ไม่เคยปฏิบัติ	5 (4.7)	3 (5.8)	2 (7.6)	10 (5.5)

ตารางที่ 14 พฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคใช้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

การปฏิบัติตน	อสม. (n=105) จำนวน (ร้อยละ)	สอ.บต/ สท. (n=52) จำนวน (ร้อยละ)	จนท. สาธารณสุข (n=26) จำนวน (ร้อยละ)	รวม (n=183) จำนวน (ร้อยละ)
5. ท่านทำความสะอาดอุปกรณ์การฉีดพ่นสารเคมีในลำห้วยหรือหนองน้ำเพื่อความสะอาดเนื่องจากมีปริมาณน้ำมาก ทำให้ล้างอุปกรณ์ได้สะอาดดี *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	7 (6.6)	2 (3.8)	2 (7.7)	11 (6.0)
- ปฏิบัติบางครั้ง	9 (8.6)	4 (7.7)	2 (7.7)	15 (8.2)
- ไม่เคยปฏิบัติ	89 (84.8)	46 (88.5)	22 (84.6)	157 (85.8)
6. ถ้ามีสารเคมีเหลือจากการหลังฉีดพ่น ท่านจะแบ่งใส่ถุงหรือใส่ในภาชนะอื่น เพื่อเก็บไว้ใช้ในครั้งต่อไป *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	13 (12.4)	2 (3.8)	4 (15.4)	19 (10.4)
- ปฏิบัติบางครั้ง	11 (10.5)	8 (15.4)	3 (11.5)	22 (12.0)
- ไม่เคยปฏิบัติ	81 (77.1)	42 (80.8)	19 (73.1)	142 (77.6)
7. ท่านตรวจสอบอุปกรณ์ว่าชำรุดหลังเสร็จจากการฉีดพ่นสารเคมี				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	77 (73.3)	42 (80.8)	19 (73.1)	138 (75.4)
- ปฏิบัติบางครั้ง	22 (21.0)	8 (15.4)	5 (19.2)	35 (19.1)
- ไม่เคยปฏิบัติ	6 (5.7)	2 (3.8)	2 (7.7)	10 (5.5)
8. ท่านแยกบรรจุภัณฑ์สารเคมีและวัสดุอื่นก่อนนำไปทำลายทุกครั้ง				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	88 (83.8)	46 (88.5)	21 (80.8)	155 (84.7)
- ปฏิบัติบางครั้ง	10 (9.5)	4 (7.7)	3 (11.5)	17 (9.3)
- ไม่เคยปฏิบัติ	7 (6.7)	2 (3.8)	2 (7.7)	11 (6.0)

ตารางที่ 14 พฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายข้อ (ต่อ)

การปฏิบัติตน	อสม. (n=105) จำนวน (ร้อยละ)	สอ.บต/ สท. (n=52) จำนวน (ร้อยละ)	จนท. สาธารณสุข (n=26) จำนวน (ร้อยละ)	รวม (n=183) จำนวน (ร้อยละ)
9. ท่านทำลายบรรจุภัณฑ์สารเคมีโดยการขุด ฝังกลบทันที				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	85 (81.0)	40 (76.9)	21 (80.8)	146 (79.8)
- ปฏิบัติบางครั้ง	15 (14.2)	9 (17.3)	4 (15.4)	28 (15.3)
- ไม่เคยปฏิบัติ	5 (4.8)	3 (5.8)	1 (3.8)	9 (4.9)
10. ท่านทำลายบรรจุภัณฑ์สารเคมีโดยการ เผาทำลาย *				
- ปฏิบัติทุกครั้ง	11 (10.5)	7 (13.4)	3 (11.5)	21 (11.5)
- ปฏิบัติบางครั้ง	80 (76.2)	37 (71.2)	21 (80.8)	138 (75.4)
- ไม่เคยปฏิบัติ				

หมายเหตุ.- * เป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง